

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Evy Ištvánkové a soudkyň JUDr. Míluše Farské a Mgr. Alice Žáčkové ve věci

žalobce:

S [redacted] B [redacted] narozený [redacted]
bytem [redacted]
zastoupený advokátem JUDr. Richardem Třeštíkem,
sídlem Masarykova 43, Ústí nad Labem

proti

žalované:

Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti
sídlem Vyšehradská 16, Praha 2

o zaplacení 3 134 833 Kč s příslušenstvím

k odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 6. prosince 2017, č. j. 25 C 144/2017-151

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně se v zamítavém výroku (II.) v rozsahu částky 364.636 Kč s příslušenstvím **potvrzuje**.
- II. Ve výroku o nákladech řízení (III.) se **mění** jen tak, že výše nákladů činí 34.048,69 Kč, jinak se v tomto výroku potvrzuje.
- III. Žalobce je povinen zaplatit žalované náklady odvolacího řízení ve výši 300 Kč do 3 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Soud I. stupně shora uvedeným rozsudkem zastavil řízení co do částky 678.275 Kč (I.) a zamítl žalobu co do částky 2,456.558 Kč s příslušenstvím (II.). O nákladech řízení

jednotlivých evropských států i z jejich životní úrovně. V ČR se je adekvátní odškodnění za nezákonnou vazbu v rozmezí od 500 do 1.500 Kč za den trvání vazby. Žalovaná žalobce odškodnila částkou 1.000 Kč za den vazby. Soud vzal v úvahu délku vazby, která byla v době, kdy družka žalobce byla těhotná. Její těhotenství nebylo rizikové, rovněž porod syna nebyl komplikovaný (viz lékařské zprávy). Žalobce nesl vazbu těžko právě s ohledem na těhotenství a porod družky, ta byla na něm finančně závislá, ale on ji nemohl finanční podporu poskytnout. Na druhé straně družka jej měla možnost ve vazbě i se synem navštěvovat, neztratil s nimi kontakt. Soud proto stanovil v rámci uvedeného rozmezí střední výši odškodnění, tj. 1.000 Kč za den vazby. Tato částka mu byla již žalovanou poskytnuta. Vyšší odškodnění tohoto nároku neshledal důvodným.

6. Pokud jde o nezákonné rozhodnutí, jímž je usnesení o zahájení trestního stíhání, když byl následně obžaloby zproštěn, zde soud konstatoval, že u tohoto nároku není dána vyvratitelná domněnka existence škody nebo nemajetkové újmy. Nárok posoudil dle § 5 písm. a), § 7 odst. 1, § 8 odst. 1 cit. zákona. Je na žalobci, aby tvrdil a prokázal existenci skutečností, které lze právně kvalifikovat jako porušení konkrétního práva žalobce, vznik nemajetkové újmy a vzniklé v příčinné souvislosti s danými skutečnostmi. Soud na základě zjištěných skutečností dovodil, že bylo zasaženo do práva žalobce na soukromý život, ale nebylo prokázáno, že bylo zasaženo do jeho podnikání a společenského života, Zabýval se tím, zda postačí jen konstatování porušení práva či je namíste finanční odškodnění a v jaké výši. Soud shrnul na základě obsahu trestního spisu, že žalobci hrozil vysoký trest v trvání až 10 let, což samo osobě odůvodňuje příznání zadostiučinění v penězích. Soukromý život žalobce byl výrazně postižen tím, že nemohl založit větší rodinu, kterou plánoval a byl nucen se s rodinou odstěhovat z původního místa bydliště. Na druhé straně podnikání žalobce ovlivněno výrazně nebylo, když během trestního stíhání si mohl koupit byt. Nepotvrdilo se ani tvrzení žalobce, že [REDAKCE] musel v důsledku trestního stíhání vybudovat z nevýhodných půjček. [REDAKCE] totiž fungovala již v době jeho trestního stíhání. Společenský život nebyl narušen, toto tvrzení nebylo prokázáno. Není ale sporu o tom, že v souvislosti s trestním stíháním dosud nebylo uděleno žalobci povolení k pobytu na území ČR. Musel opakovaně několikrát ročně žádat o prodloužení víza. Soud u tohoto nároku dospěl k závěru, že konstatování nezákonnosti rozhodnutí nepostačí a je namíste finanční zadostiučinění. Toho se mu dostalo v rozsahu 166.800 a tuto částku soud považuje za přiměřenou, a to zejména s ohledem na podezření ohledně jiné trestné činnosti žalobce.
7. O nákladech řízení rozhodl dle § 142 odst. 1 a § 146 odst. 2 věta druhá o.s.ř v návaznosti na judikaturu NS ČR sp.zn. 30 Cdo 2707/2013 .
8. Proti rozsudku, jeho zamítavému výroku v rozsahu částky 364.636 Kč, podal žalobce odvolání. Uvedl, že jím byl doložen podstatně vyšší zásah do jeho osobnostních práv. Pokud jde o vazbu, argumentoval tím, že vazbu vykonal ve [REDAKCE] kde jsou životní podmínky podstatně horší než např. ve věznicích v Ruzyni nebo v Liberci. Měl omezen styk se svými nejbližšími, korespondence mu byla cenzurována a překládána [REDAKCE] což mělo za následek její značné prodloužení. Návštěvy probíhaly za přítomnosti policejního orgánu a tlumočnicka. Opakovaně žádal o propuštění z vazby a jeho žádosti byly opakovaně zamítány. Státní zástupkyně vazbu opakovaně prodlužovala, což u něho způsobovalo beznaděj. Má za to, že za nezákonnou vazbu by měl být odškodněn částkou 2.000 Kč za den, tj. kromě již částky vyplacené (299.000 Kč) ještě částkou 299.000 Kč. Odkázal na rozhodnutí Městského soudu v Praze sp.zn. 69 Co 99/2016, který tuto částku za nezákonnou vazbu přiznal. Pokud jde o nárok na nezákonné trestní stíhání, byla mu přiznána částka zhruba 14.400 Kč za rok trvání trestního řízení. Tato částka

neodpovídá dopadům trestního stíhání do žalobcových osobnostních práv. Zde proto požaduje částku 20.000 Kč za rok stíhání, čemuž odpovídá částka 232.436 Kč, tzn., že po odečtení již zaplacené částky, jde o částku 65.636 Kč. Ve svém odvolání tedy navrhuje změnu zamítavého výroku rozsudku soudu I. stupně tak, že mu bude ještě přiznáno odškodnění celkem ve výši 364.636 Kč.

9. Odvolací soud přezkoumal v rozsahu odvolání žalobce rozsudek soudu I. stupně a řízení, které předcházelo jeho vydání, podle § 212 a § 212a o.s.ř. postupem podle § 214 odst. 1 o.s.ř., dospěl k závěru, že není opodstatněné.
10. Soud I. stupně rozhodl na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu a zcela správně věc právně posoudil dle zákona č. 82/1998 Sb. a platné judikatury. Odůvodnění jeho rozhodnutí je přehledné a podrobné. Odvolací soud na ně pro stručnost odkazuje.
11. Jak vyplývá z výše uvedeného, odvolání žalobce směřuje proti zamítavým výrokům ohledně odškodnění za nemajetkovou újmu způsobenou rozhodnutím o vzetí do vazby a za nemajetkovou újmu způsobenou mu nezákonným vedením trestního stíhání. V prvním případě požaduje ještě částku 299.000 Kč a v druhém případě ještě částku 65.636 Kč s tím, že zohledňuje částku již zaplacenou žalovanou.
12. Nemajetková újma sama je subjektivní kategorií obtížně definovatelnou objektivně komplikovaně vyjádřitelnou a složitě prokazatelnou.
13. V případech poskytování zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou rozhodnutím o vazbě se při určení výše nemajetkové újmy vychází ze znění § 31a odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb. Z judikatury NS ČR vyplývá, že adekvátním odškodněním je částka v rozmezí 500-1.500 Kč za jeden den trvání vazby, v jejímž rámci soud promítne v rozhodnutí uvedené okolnosti. Toto rozmezí je třeba považovat za orientační s tím, že podléhá toliko úvaze soudu v konkrétním případě (rozsudek NS ČR sp.zn. 30 Cdo 2357/2010). Obdobná kritéria jako v případě vazebního držení mohou být uvažována i ve věcech nároků na náhradu nemajetkových újem způsobených rozhodnutími o zahájení trestního stíhání, jestliže takové trestní stíhání neskončilo pravomocným odsuzujícím rozsudkem. Soudy při stanovení formy či výše zadostiučinění vychází především z povahy trestní věci, z délky trestního stíhání a dopadů trestního stíhání do osobnostní sféry poškozené osoby Zmiňovaný § 31a odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb. je normou s relativně neurčitou hypotézou, která není stanovena přímo právním předpisem, a jenž přenechává soudu, aby dle svého uvážení v každém jednotlivém případě vymezil sám hypotézu právní normy ze širokého, předem neomezeného okruhu okolností. Soudy při stanovení formy a výše zadostiučinění vychází především z povahy trestní věci, z délky trestního stíhání a dopadů trestního stíhání do osobnostní sféry poškozené osoby. Forma a případná výše zadostiučinění nesmí být v rozporu s obecně sdílenou představou spravedlnosti, tj. její přiznání je nad rámec konstatování porušení práva namísto pouze tehdy, jestliže by se z hlediska obecné slušnosti poškozenému satisfakce skutečně mělo dostat (rozsudek NS ČR 30 Cdo 2813/2011).
14. Výše zadostiučinění podle § 31a odst. 2 cit.zák., způsobené trestním stíháním, které skončilo zproštěním obžaloby, musí odpovídat výši zadostiučinění přiznaného v případech, které se s projednávanou věcí v podstatných znacích shodují. Nelze-li nalézt takový případ, je třeba provést srovnání s jinými případy náhrad nemajetkové újmy. Nebude-li možné postupovat ani podle jiného případu náhrady nemajetkové újmy, je třeba stanovit přiměřené zadostiučinění v takové výši, která bude odpovídat ekonomické

realitě ČR a tomu, co by obecně bylo vnímáno jako spravedlivé. Je primárně na žalobci, aby zvolil přesvědčivé srovnání, podle kterého jeho újma z hlediska spravedlnosti není menší než újma jiná, za kterou se přiznává minimálně žalovaná částka (rozsudek NS ČR sp.zn. 30 Cdo 1747/2014).

15. V projednávané věci byl žalovaný obžalován spolu s dalšími 9 osobami pro trestné činy kuplířství a účasti na zločinném spolčení. Hrozil mu trest odnětí svobody v délce 10 let. Ve vazbě strávil 299 dnů a trestní stíhání trvalo 11 let 7 měsíců a 14 dnů. Pro žalovaného skončilo trestní řízení zprošťujícím rozsudkem Okresního soudu v Chebu, který nabyl právní moci 17.10.2016. Za nepřiměřeně dlouho trvající řízení byl žalovaný odškodněn částkou 212.475 Kč, za nezákonnou vazbu částkou 299.000 Kč a nezákonné trestní stíhání částkou 166.800 Kč.
16. Ve svém odvolání se domáhal navýšení částky za nezákonnou vazbu o dalších 299.000 Kč a za nezákonné trestní stíhání o dalších 65.636 Kč (s přihlédnutím k již zaplacené částce 166.800 Kč požadoval celkem 232.436 Kč).
17. Odvolací soud vyzval žalobce, aby označil konkrétní případy přiznaného odškodnění nemajetkové újmy, z nichž vycházel při stanovení požadované výše náhrady nemajetkové újmy a které se v podstatných znacích shodují s projednávanou věcí. Žalobce prostřednictvím svého zástupce uvedl, že nezná žádný takový případ a nenavrhl ani srovnání s jiným případem náhrady nemajetkové újmy. Odvolací soud poté aniž by použil ke stanovení výše finančního zadostiučinění matematického výpočtu, dovedl, že výše dosud přiznaného zadostiučinění, pokud jde o odškodnění nemajetkové újmy za nezákonnou vazbu a nezákonné trestní stíhání je v souladu s obecně sdílenou představou spravedlnosti.
18. Není pochyb o tom, že bylo zasaženo do práva žalobce na soukromý život a za situace, kdy mu hrozil vysoký trest odnětí svobody, je zcela namístě přiznání zadostiučinění v penězích. Žalobce trpěl kromě obvyklého stresu z omezení osobní svobody tím, že byl ve vazbě v době, kdy jeho partnerka byla těhotná. Následně nemohl být u porodu ani se účastnit péče po porodu. Ovlivnilo to i jeho rozhodnutí ohledně rodiny. Kdy místo původně plánovaných 3 dětí vyčkával rozhodnutí v trestní věci a další dítě si pořídili s přítelkyní až po šesti letech. Měl obavu o finanční zabezpečení rodiny, ale i o to, jak bude rodina případně bez něho fungovat. Citelně vazba i trestní stíhání zasáhlo žalobce v souvislosti s povolením trvalého pobytu na území ČR, když řízení o jeho žádosti bylo právě z uvedených důvodů přerušeno. Na druhé straně odvolací soud ve shodě se soudem I. stupně neshledal větší zásah do jeho podnikání a společenského života. Především bylo v řízení prokázáno, že [REDAKCE] kterou měl žalobce provozovat, byla v činnosti ještě předtím, než byl vzat do vazby. Pokud jde o bydlení, žalobce se odstěhoval z původní adresy, když mu bylo nepříjemné, jak na něho hleděli ostatní nájemníci z domu, ale byl natolik dobře finančně zajištěn, že si mohl během svého trestního stíhání zakoupit byt.
19. V návaznosti na uvedené skutečnosti shledává odvolací soud odškodnění nemateriální újmy za nezákonnou vazbu a nezákonné trestní stíhání za přiměřené a postačující odpovídající obecně sdílené představě spravedlnosti. Žalobce navíc nepoukázal na existující obdobné případy s vyšším odškodněním.
20. Z uvedených důvodů odvolací soud rozsudek soudu I. stupně v napadených výrocích potvrdil dle § 219 o.s.ř. jako věcně správný.

21. Drobnou nepřesnost shledal ve výroku o nákladech řízení, pokud jde o jejich výši, kdy bylo třeba o nákladech rozhodnout dle § 142 odst. 3 o.s.ř. v souladu s judikaturou, konkrétně rozsudkem NS ČR 30 Cdo 3378/2013 a stanovit tak odměnu za úkon právní služby dle § 9 odst. 4 vyhl.č. 177/1996 Sb. částkou 3.100 Kč. Žalobci tak náleží náklady právního zastoupení za 7 úkonů právní služby po 3.100 Kč (převzetí zastoupení, sepsání žaloby, částečné zpětvzetí žaloby z 2.10.2017, vyjádření žalobce s návrhem na doplnění dokazování ze dne 16.10.2017 a ú.j. 4.10., 15.11. a 6.12.2017), k tomu 7 režijních paušálů na hotové výdaje po 300 Kč, náhrada za ztrátu času 1.200 Kč a cestovné osobním automobilem [REDAKCE] kombi reg.zn. [REDAKCE] na trase Ústí nad Labem a zpět v částce 3.139,50 Kč, k tomu DPH ve výši 5.909,19 Kč, tj. celkem 34.048,69 Kč. Odvolací soud proto změnil výrok o nákladech řízení dle § 220 odst. 1 písm. a) o.s.ř., pokud jde o výši těchto nákladů, jinak rozsudek i v tomto výroku potvrdil dle § 219 o.s.ř. jako věcně správný.
22. Výrok o nákladech odvolacího řízení byl učiněn dle § 224 odst. 1 o.s.ř. a § 142 odst. 1 o.s.ř. Náklady byly žalované přiznány v souladu s vyhl.č. 254/2015 Sb., a to v podobě jednoho režijního paušálu na hotové výdaje ve výši 300 Kč (příprava a účast u odvolacího jednání 30.5.2018).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je přípustné dovolání za splnění podmínek § 237 o.s.ř. V takovém případě se podává do 2 měsíců od doručení rozsudku k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu, který rozhodoval v I. stupni.

Praha 30. května 2018

JUDr. Eva Ištvánková v.r.
předsedkyně senátu